

unanimiter in unum consentiunt, C. 42. h. t. Aliquando verò fit per veram inspirationem, ut accidit in electione S. Matthei *Apost. 1. v. 24. & 26.* Et sic debet intelligi, quod dicitur in C. 8. v. *E contra, D. 61. ibi: Beatus Nicolaus ex Laico electus est in Episcopum, Beatus Severus ex laudibus assumptus est in Archiepiscopum. B. Ambrosius, cum nondum esset baptizatus in Archiepiscopum est electus.* Hucusque de electione dicta luculentè comprobantur à N. Rege Alfonso in L. 17. tit. 5. p. 1. ibi: *Eleccion en Latin, tanto quier decir en Romance, como escogimiento, è por ende manda Santa Iglesia, que los Perlados sean escogidos con gran femencia, como aquellos que han de tener logar de los Apostoles en la tierra. E la manera de como los deben escoger, es esta. Que quando vacare alguna Iglesia, que quiere tanto decir, como fincar sin Perlado; que el Dean, è los Canonigos, que en ella se acertassen, deben ayuntarse, è llamar à los otros sus compañeros, que fueren en la Provincia, è en el Reyno, segun que fuere costumbre de aquella Iglesia, que vengyan al dia que les señalaren à fazer la eleccion. E el tiempo en que la deban fazer, es desde el dia que finare el Perlado, fasta tres meses al mas tardar. E si en este tiempo non la ficessen, pierden ellos el poder aquella vez: è ganalo el Perlado mayor, que es mas cercano, à quien son tenudos de obedescer por Derecho. E el dia que ovieren de entrar para à fazer la eleccion, deben antes cantar Missa de Sancti Spiritus, que Dios los enderesce à fazer lo mejor. E deben despues entrar en su Cabildo, è fazer su eleccion en una de estas tres maneras: à la primera dellas llaman Scrutinio: à la segunda Compromisso: à la tercera Spiritu Santo.*

156 Electio, quæ vi, vel metu gravi extorquetur, cum hoc redundet imperniciem, & gravamen Ecclesiasticæ libertatis est nulla, C. 14. h. t. v. g. si Electores ardeantur, vel ad personam determinatam, vel ad certum genus personarum, aliis exclusis, *Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. c. 19. n. 232.* Sed in hoc secundo casu non est ipso jure irrita: quia absolute non est omninò ablata libertas Electoribus; debet tamen irritari, quia non est omninò libera electio, cum certum genus personarum; v. g. Hispanorum excludatur. Qui per se, vel per alios injustè persequuntur, & gravant Electores Ecclesiasticos, incurrunt ipso facto excommunicationem, C. 12. h. t. in 6. quæ etiam ad eos, qui hoc faciunt, de mandato alterius, etiã extenditur; *arg. C. 42. de*

Sentent. excom. Consentiens electioni de se facta per abusum potestatis Sæcularis, efficitur ineligibilis ad Dignitatem, electio est nulla. Potest tamen eligi ad canonicatum, Parochiam, & alia beneficia, cum Lex pœnalis non debeat extendi. Eligentes verò potestates eligendi pro ea vice privantur, & à beneficiis per triennium suspenduntur, C. 43. h. t. per sententiam tamen Judicis, ut notat *Glossa.* Tunc fit electio per abusum Potestatis Sæcularis, si Laicus electioni se immisceat, vel ipsi ad eligendum intersit, C. 28. v. *Verum D. 63.* vel quando ipsi eligentes consensum Principis Sæcularis ante electionem exquirunt; scilicet si post electionem, C. 14. h. t. Laicus tamen potest in electione intervenire pro bono pacis ad sopiendas discordias, & ita aliquando in nostra Hispania fit ex ordinatione Regia, quæ invenitur post Tit. 6. lib. 1. R. Cast. n. 16. in *Remis. ejusdem tit. & lib. R. Editionis, ann. 1745.* idem est in Indiis de quo *Solorz. Polit. Indiar. lib. 4. cap. 26.* Si eligentes, vel electi non spontè, sed coactè celebraverunt electionem per abusum Potestatis Sæcularis, vel in eam consenserunt hoc modo: non incurrunt prædictas penas, nam tunc non præsumunt talem electionem per talem abusum celebrare, ut dicitur in C. 43. h. t.

157 Electores debent electionem, quam citius commodè possint intimare electo, & ejus consensum exquirere, C. 6. h. t. in 6. quod si intra octo dies eam præsentare culpabiliter differant: cadunt ipso jure à prosecutione electionis, quoad suas personas, & suspenduntur per triennium à beneficiis, quæ in illa Ecclesia obtinent, & si in illa se ingerant, eis ipso jure privantur, C. 16. §. *Ceterum h. t. in 6.* Per electionem etiam acceptatam solum acquirunt electus jus ad rem, C. 16. de *Accusar. contra aliquos*, quo jure non potest privari, nec ab Electoribus, nec à confirmante, nisi hic sit R. Pontifex: potest tamen ipse electus acceptare, vel recusare electionem; quia *beneficium invito non datur, L. 69. ff. de Reg. jur. etiam post acceptatam renuntiare ei potest sine superioris consensu, Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 19. n. 240.* imò postquam eam recusavit, potest, mutando voluntatem, acceptare intra mensem, si Electores alium non elegerunt. Si electus renuntiat, electio devolvitur ad primos Electores, C. 26. h. t. in 6. Electus tamen consentire in electionem tenetur, si à superiori per obedientiam cogatur, C. 8. c. 8. q. 1. *arg. C. 10. de Renuntiat. vel si communitati, vel Mon-*

nasterio dispendium magnum sequantur, si ipse non acceptet; *arg. C. 9. 8. q. 1.* vel quando hoc est necessarium ad Ecclesiæ utilitatem, *Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 19. n. 245.* Si electus, intra mensem, id est, dies facientes unum mensem, à die præsentatæ electionis; culpabiliter differat acceptare, amittit jus per illam quasitum, nisi forsam ex sit electæ personæ conditio, ut electioni de se celebratæ absque Superioris sui licentiâ ex prohibitione, seu quavis provisione Sedis Apostolicæ consentire non possit. Et post consensum præstitum, intra trimestre debet electus per se, vel per procuratorem confirmationem petere: aliàs electio ipso jure evanescit, C. 6. h. t. in 6. nisi justum impedimentum obstiterit, C. 2. D. 75.

158 Hodie *ex C. 16. h. t. in 6.* electi ad Cathedrales, & Regulares Ecclesias, quæ sunt immediatè Sedi Apostolicæ subjectæ debent intra mensem à die consensu præstiti iter arripere, vel personas idoneas mittere ad R. Pontificem pro impetranda confirmatione. Pro casu, quo aliùs sit coelectus, vel detur contradictor, in C. fin. h. t. in 6. sic statuitur, *vocationem autem hujusmodi, nominatim, ubi est Coelectus, vel apparet oppositor, alias generalitèr in Ecclesia, in qua electio facta est, ut si qui sint, qui se velint opponere, compareant, assignato peremptorio termino competentis, faciendam esse consensum; quæ etiam si electio in concordia celebrata fuerit, volumus observari.*

159 Superior, cui jus competit confirmandi, repellit electum indignum, aliàs privat potestate confirmandi proximè sequentem: idonsum verò, quam primo confirmavit, C. 44. h. t. C. 3. *ead. & ibid. Gonz.* Et licet nullum tempus à jure sit assignatum ad confirmandum, potest à Superiori intra certum tempus, quod confirmatori assignavit illum ad confirmandum cogere, *Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 19. n. 254.* Qui immediatè à S. Pontifice creantur Episcopi, per ipsam collationem Episcopatus eliguntur, instituuntur, & confirmantur. Confirmatio olim erat petenda ab immediato superiori, C. fin. D. 64. c. 32. h. t. in nostra Hispania olim Archiepiscopus Toletanus habebat potestatem confirmandi, & ordinandi in quibuslibet Provinciis Episcopos, quos Rex præsentabat, ita tamen, ut quicumque erat ordinatus, intra tres menses post suam ordinationem proprio Archiepiscopo se præsentaret, C. 25. D. 36. Sed hodie,

Tom. I.

sicut in aliis locis est reservata R. Pontifici provisio omnium Ecclesiarum Cathedralium, sic ubi electio adhuc fit per suffragia Capitularium, ipsi est reservata electionis confirmatio, *Barbosa de Jure Eccles. lib. 1. cap. 9. n. 9.* licet Pontifex confirmando electionem, non possit supplere defectum juris naturalis, vel Divini, potest tamen defectum juris Possitivi supplere: sed regularitèr illum non sanat: quia confirmatio sequitur electionis naturam: C. 4. de *Confirm. util.* nisi in confirmatione exprimitur, vel addatur clausula ex certa scientia, vel de plenitudine potestatis, C. 1. c. 2. de *Confirm. util.*

160 Confirmatio dat confirmato jus in re in Prælatura; per eam fit ratum matrimonium spirituale inter confirmatum, & Ecclesiam C. fin. de *Translat. Episcop.* confirmatus potest vocari Episcopus electus, & non comprehenditur in generali statuto, vel sententia juxta privilegium, *Tex. in c. 4. de Sent. excom. in 6.* si in hæresim incidat, non potest ab Inquisitoribus puniri, sed tantum à Papa, cui reservatur ejus cognitio: Nec potest jam Ecclesiæ renuntiare, ad quam est electus, & confirmatus sine Superioris licentiâ, C. 2. de *Translat. Episc.* quod si cedat, vel decedat, per ipsum vacat Prælatura. Ipse etiam acquirit plenam Ecclesiæ administrationem exceptis illis, quæ majoris inquisitionis discussionem exigunt, & Ministerium consecrationis desiderant, C. 15. h. t. *Gonz. in c. 3. h. t. n. 8.* ac proinde potest excommunicare, suspendere, interdicare, visitare, corrigere, punire, Synodum convocare, beneficia conferre, Ecclesias minores conjungere, & annexere, vel dividere: vota, & juramenta dispensare: aliqua peccata sibi reservare, indulgentias concedere, & alia hujusmodi de quibus in suis locis, *Suar. de Censur. D. 41. scilicet. 2. n. 7. Sanch. de Matr. lib. 8. D. 2. n. 11. Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 9. n. 23.* Et licet per se non possit ea, quæ suar ordinis exercere, potest ea alii Episcopo consecrato delegare, siquidem delegare est actus jurisdictionis, non ordinis, C. 11. h. t. & *ibid. Gonz.* Episcopus tamen confirmatus debet ostendere Capitulo litteras Apostolicas de sua electione, & confirmatione testantes, nec aliter potest Ecclesiam administrare, nec ab ipsa debet recipi tanquam Prælatus sub pœnis de quibus in *Extr. 1. h. t. int. com.* ubi nullum declaratur, quod aliter factum fuerit, & capitula, quæ eos receperint, vel obe-

G 2

dian-

diant à perceptione suorum beneficiorum suspenduntur, donec Sedis Apostolicæ gratiam obtineant.

161 Hinc Episcopus electus ante confirmationem non potest beneficia conferre, nec aliter Ecclesiam administrare, C. 9. h. t. Imò Greg. X. in c. 5. h. t. in 6. statuit: *Ut nullus de cetero administrationem Dignitatis, ad quam electus est, priusquam celebrata de ipso electio confirmetur, sub eonomatus, vel procuratoris nomine, aut alio de novo quæsto colore, in spiritualibus, vel temporalibus per se, vel per alium, pro parte, vel in totum gerere, vel recipere, aut illis se immiscere præsumat: omnes illos, qui secus fecerint, iure, si quod eis per electionem quæsitum fuerit, decernentes eo ipso privatos: ut si avaritiæ, & ambitioni plurius occurratur. Ita tamen, quod interim (ait Text. in C. 44. in fin. h. t.) valde remori, videlicet ultra Italiam constitui, si electi fuerint in concordia (id est Canonice per majorem, & saniozem partem, Capituli, & nullus adsit contradicor, nec coelectus) dispensativè propter necessitates Ecclesiarum, & utilitates, in spiritualibus, & temporalibus administrant, sic tamen, ut de Rebus Ecclesiasticis nihil penitus alienent. Hæc ergo dispositio non debet extendi ad similia, quia est dispensatio ut notat Gloss. ibid. nec in Hispania habet locum, quia non datur electio, de qua loquitur dictus textus. Hodie tamen non aliter quam post confirmationem possunt Episcopi administrare, litteris Apostolicis, ut supra diximus, presentatis. Imò & Episcopus consecratus non aliter admittitur, Villardol de Regim. Eccles. p. 1. q. 1. art. 10. ubi latè de hoc agit. In nostra Hispania, & in his Indiarum Provinciis insuper requiritur, quod noster Rex mittat litteras, quæ executoriales dicuntur, quæ de litterarum Apostolicarum in supremo Indiarum Consilio cognitione, seu inspectione attestantur, & jubent, quod executioni mandentur ipsæ litteræ Apostolicæ; sed in his Regnis aliquid speciale invenitur. Nam presentatus, vel nominatus à Rege ad aliquem Episcopatum in his Provinciis, ante Pontificis confirmationem administrat, & gubernat suam Ecclesiam, & Diocesim: quia à Rege expeditur litteræ commendatiæ Hispaniæ, ruego, y encargo ad Capitulum Sedevacante, ut talem presentatum ad gubernationem Ecclesiæ admittat in spiritualibus, & temporalibus; sed tunc gubernat, non jure proprio, sed ex delega-*

tione Capituli, quia solum Capitulum, non verò Rex potest ei jurisdictionem spiritualement communicare, quod clarè constat ex ordinatione Regi, quæ invenitur post Tir. 6. lib. 1. r. Ind. §. 1. ubi: *Su Magestad, en virtud del Patronazgo, está en posesion de que se despache su Cedula Real, dirigida á las Iglesias Cathedrales sedevacantes, para que entretanto que llegan las Bulas de su Santidad, y los Presentados á las Prelacias, son consagrados, les den poder para govarnar los Arzobispados, y Obispados de las Indias, y así se executada. Solorz. de Jur. Ind. tom. 2. lib. 3. cap. 4. ex n. 35. Villardol de Regim. Eccles. p. 1. q. 1. art. 10. n. 19.* Sed postea litteris Apostolicis, & executorialibus acceptis, jam proprio jure Episcopi gubernant suas Ecclesias, quas ante nomine alieno gubernarunt, in Diocesibus non habentibus Capitulum, ut accidit in his Insulis, cum casus irregularis sit; nova providentia data est, & constat ex schedula Regia, 2. Aug. 1736. ad Archiepiscopum Manilanum directæ, ibi: *Ha parecido preveniros, como lo hago, que los Sugetos, que yo presentare para las Iglesias de esas Islas, á quienes se les despacharen las Cédulas para govarnarlas, constando de ellas, y de su aceptacion, no necessitan para entrar á govarnar legitiima, y canonicamente sus Iglesias por sus personas, ó las de sus Vicarios Generales, tanto en lo temporal, como en lo espiritual (á excepcion de lo de Orden) de que los Obispos inmediatos, que en virtud del mencionado Breve (de Innoc. XI. de 24. de Abril de 1679.) estuviere governando en la vacante esas Iglesias, les subdeleguen jurisdiccion alguna, para govarnarlas, por suponerseles transferida toda la que necessitan con el auto mismo de la presentacion, y aceptacion por la autoridad de su Santidad, y de la mia, que unidamente concurren en este consentimiento, con atencion á la necesidad de las Iglesias, y distancia de la Corte Romana.*

162 Post confirmationem sequitur consecratio, quæ non præcedente confirmatione, non valet, Gl. in C. 44. h. t. in 6. nec sic consecratus potest ordinem collatum exercere. Imò etiamsi Episcopus electus, vel presentatus habeat: *fiat Pontificis non potest consecrari, quia ad consecrationem obtinendam debet presentare mandatum Apostolicum, & hoc debet ante consecrationem legi, ut constat ex Pontificali Romano. Si vero talis consecratur, etiam non presentato mandato valida erit consecratio. Si tamen*

Bul-

Bullæ fuerunt expeditæ à R. Pontifice; sed vel naufragio amissæ, vel ex malitia ablatae fuerunt, poterit per testes probari fuisse expeditas, & vi hujus probationis fieri valet consecratio, Villardol de Regim. Eccles. p. 1. q. 1. art. 10. ex n. 88. Gonz. in C. 9. h. t. n. 8. Sed hoc meo videri non est admittendum. 1. non in Europa, quia facilis est recursus ad R. Curiam: Deinde neque in his Provinciis: tum quia jam satis cautum est, ut his contingentis occurratur, cum varia exemplaria authentica extrahantur; tum quia ob nimiam distantiam cautius est procedendum, ut obvietur fraudibus. Nam ubi periculum majus intenditur, ibi proculdubio est plenius consulendum. Ut dicitur in C. 3. h. t. in 6. In Trid. sess. 23. de Ref. cap. 2. statuitur, ut Ecclesiis Cathedralibus, seu superioribus, quocumque nomine ac Titulo præfæcti, etiamsi Sanctæ R. Ecclesiæ Cardinales sint, si munus consecrationis intra tres menses non susceperint ad fructuum perceptorum restitutionem teneantur. Si intra totidem menses postea id facere neglexerint, Ecclesiis ipso jure sint provati. Consecratio verò, si extra Curiam Romanam fiat, in Ecclesia, ad quam promoti fuerint, aut in Provincia, si commode fieri poterit celebretur. Et quidem olim Metropolitanis consecrabantur à Primate, vel ab aliis Metropolitanis in Concilio Provinciali. Episcopi à Metropolitanis consecrabantur, vel de illorum consensu, C. 2. D. 65. C. 1. D. 66. Gonzal. in c. 7. de Tempor. Ordin. ex n. 4. Hodie tamen post reservationem Episcopatum, quoad collationem, vel confirmationem ad Romanam Sedem, etiam censetur reservata consecratio; ac proinde sine speciali Pontificis mandato non possunt Episcopi consecrari, Gonz. in C. 7. de Tempor. Ordin. in 6. Bullæ tamen, quæ pro consecrandis Episcopis præcipue in his Indiar. Provinciis expediuntur, habent hæc clausulam: *Ut, à quocumque maluerint Catholico Antistite, S. Romanæ Ecclesiæ Communionem habente, consecrari possint. Solorz. Villardol, & alii.*

163 Non solum in sua Cathedrali, sed etiam in quacumque Ecclesia, etiam extra Provinciam, vel Diocesim, potest Episcopus consecrari, C. fin. D. 51. Trid. sess. 23. de Ref. cap. 2. Et licet in Bulla sit aliqua Ecclesia designata, potest ex juxta causa alibi fieri, Solorz. de Jur. Indiar. tom. 2. lib. 3. cap. 6. n. 33. Ex antiquissima traditione desumpta ex Apostolorum doctrina debet fieri consecratio die Do-

minica, hora tertia, quæ nostræ nonæ correspondet. Hispani à las 9. de la mañana, C. 1. C. 5. D. 75. inter Missarum solemniam, inter Epistolam, & Evangelium. Et quidem consecrandus concelebrat consecranti, & principaliter celebranti; sed tunc non potest Ordines celebrare: quia solus R. Pontifex (qui ante hymnum Angelicum consecratur, & postmodum ipse Missarum solemniam incipit & perficit consecratus) in die consecrationis sua valet Ordines celebrare, C. 28. §. 1. h. t. De quibus latè Sanch. lib. 7. Consil. cap. 1. Dub. 15. Et quamvis habeatur in C. 2. D. 66. quod Hierosolymitarum primus Archiepiscopus B. Jacobus, qui justus dicebatur, & secundum carnem, Domini nuncupatus est frater, à Petro, Jacobo, & Joanne Apostolis est ordinatus, successoribus, videlicet, suis dantibus formam, ut non minus, quam à tribus Episcopis, reliquisque assensum præbentibus, ulla tenus Episcopus ordinetur, & communi voto ordinatio celebretur, dicendum tamen est, quod S. Jacobus jam erat ordinatus Episcopus à Christo D. & tunc solum illius Episcopatus administrationem accepit. Et quamvis ibi fuisset præscripta forma pro Episcoporum consecratione, non Jus Divinum, ut patet, sed solum humanum fuit institutum in quo certè potest R. Pontifex dispensare, C. 4. de Consec. Præbend. Et defacto Pius IV. pro his Indiarum Provinciis dispensavit, ut consecratio Episcopi possit ab uno Episcopo fieri: qui in defectum aliorum duas Dignitates, vel Canonicos mitratos sibi in Socios assumet, Villardol de Reg. Eccles. p. 1. q. 1. art. 9. n. 30. ubi affert. Bull. Pii IV. datam 11. August. An. 1562. quod confirmatur. Nam in Can. 1. Apost. Episcopus à duobus, vel tribus Episcopis ordinari juberetur: & per consequens non est de essentia consecrationis, quod tres Episcopi intersint; arg. C. 4. de Rescript. Nam disjunctiva per unam partem sufficienter verificatur. Et quamvis tres adsint, unus tantum est consecrator, alii verò duo assistentes, ac proinde jam abs dubio contra aliquos tenendum est, consecrationem à paucioribus, quam tribus Episcopis factam, validam esse.

164 Alia de quibus in Sacris Canonibus fit mentio pertinent ad ritus, & solemnitatem. Episcopus cum ordinatur (ait Text. in C. 7. D. 23.) duo Episcopi ponant, & teneant Evangeliorum Codicem super caput, & eorum eum, & uno super eum fundendo benedictionem, reliqui omnes Episcopi, qui adsunt, manibus suis caput ejus tan-

tangant. Debet consecrator caput, & manus consecrandi Sacro Chrismate inungere. Chrisma conficitur ex oleo, & balsamo; per oleum odor conscientie designatur, per balsamum odor bonae famae. Caput ungitur, ut Episcopus diligat Deum ex toto corde suo, & proximum, sicut se ipsum: manus inunguntur, ut operetur bonum ad omnes, maxime ad domesticos fidei, *C. un. de Sacr. Unction.* Episcopi, & Archiepiscopi iuramentum fidelitatis, & obedientiae R. Pontifici praestant, *C. 4. h. t. juxta formam praescriptam in C. Ego, 4. de Jur. jur. & faciunt professionem fidei, Trid. sess. 24. de Ref. cap. 1.* priusquam regimen, & possessionem Episcopatus apprehendant. Et cum valde probabile sit, praecipue hodie, tale iuramentum non posse per procuratorem fieri, R. Pontifex volens parcere laboribus, & expensis Episcoporum praecipue in Indiis, committit, vel generaliter, vel specialiter hujus iuramenti, & professionis receptionem. Si Episcopus specialiter delegatus mortuus, vel valde distans sit, potest fieri iuramentum, & professio coram quolibet alio superstiti, vel viciniore, valide, & licite: non vero coram Capitulo, Sedevacante, *Solorz. de Jur. Indiar. tom. 2. lib. 3. cap. 6. ex n. 25. Gonzal. in C. 4. h. t. n. 27.* Episcopi Hispani antequam administrationem suscipiant, praestant iuramentum nostris Regibus de eorum iuribus, & redditibus non invadendis, *L. 13. tit. 3. lib. 1. R. Cast. Et in Indiis jurant de Regio Patronatu non usurpando, L. 1. tit. 7. lib. 1. R. Ind. Solorz. de Jur. Indiar. tom. 2. lib. 3. cap. 6. n. 47. Villaroel de Regim. Eccles. p. 2. q. 19. art. 1. ex n. 16. Gonz. in C. 9. h. t. & alii.* Denique debent omnia fieri, quae ex Pontificali constant formaeque talis est: *Accipe Spiritum Sanctum. Propriari Domine supplicationibus nostris, & inclinatio super hunc famulum tuum cornu gratiae Sacerdotalis benedictionis tuae in eum effunde virtutem. Per Dom. &c.* Postea dicitur: *Ungatur, & consecratur caput tuum celesti benedictione in ordine Pontificali, in nomine Patris, &c. In nomine Dei Patris, & Filii, & Spiritus Sancti facientes Imaginem Sanctae Crucis Salvatoris Nostri Jesu-Christi, qui nos a morte redemit, & ad regna Caelorum perduxit, exaudi nos pie Pater omnipotens aeternae Deus, & praesta, ut quod te rogamus, exoremus, per eundem, &c.*

165 Per consecrationem consummatur spirituale conjugium inter Episcopum, & ejus Ecclesiam, *C. fin. de Transl.*

Episcop. plenitudinem officii Episcopalis consequitur, tam ad ea, quae sunt jurisdictionis, quam quae sunt ordinis exercenda, *C. 15. h. t. nisi sit Archiepiscopus, qui per pallium consequitur plenitudinem potestatis, C. 3. de Auth. & Usu pallii.* Et post adeptam Episcopatus administrationem, vacant ipso jure omnia ejus beneficia, etiam simplicia, & pensiones, *C. 7. §. Cum vero, h. t. C. 28. de Praebend. in 6. Gonz. in C. 7. §. 1. h. t. Titulares vero Episcopi Hispani de Anillo.* Cum non habeant possessionem suarum Ecclesiarum, utpote quod sunt in partibus infidelium, possunt retinere beneficia possessa, & alia, si compatibilia sint obtinere, *Barbos. de Offic. Episc. alleg. 57. ex n. 74.* In nostra Hispania receptum est ex antiquissima consuetudine, ut praesentatus à nostris Catholicis Regibus ad aliquem Episcopatum renuntiet beneficia antea habita in favorem personae designatae à Rege, ipsique, & non alii tenentur Pontifex beneficia renuntiata conferre: quae Hispani: *resultas* dicuntur, & constat ex ordinatione Regia, quae invenitur post *Tit. 6. lib. 1. R. C. Barbos. vot. 28. n. 6. Gonz. in C. 7. §. 1. h. t. n. 3.* Denique hodierna Hispaniae praxis pro Episcopatibus conferendis, haec est. Quando moritur Episcopus, Capitulum Ecclesiae vacantis mortem Episcopi per litteras Regi denuntiat. Consilarii Regii proponunt Regi tres viros benemeritos, & dignos, ut praesentet quem malit Ecclesiae vacanti, & regulariter unum ex ipsis propositis eligit Rex, potest tamen, etiam non propositum eligere. Et sic ob merita electum praesentat Pontifici, exquisito praesentati consensu: quod si hic acceptat, petit à R. Pontifice confirmationem. Pontifex inquirat de vita, & moribus praesentati, & de Ecclesiae statu, ipse praesentatus facit fidei professionem, posteaque in consistorio fit prima praconizatio, quae vim habet electionis: postea secunda praconizatio fit, quae habet vim confirmationis: sic confirmatus statim ac notitiam suae confirmationis habet, curabit amplam sibi coronam in capite formari, & Episcopalis vestibus talibus, coloris violacei se induet, cum mantello lanceo ejusdem coloris, vitreto vero nigro, vel pileo nigro lanceo cum chordulis viridis coloris ex serico confectis utretur. Mozzeta coloris violacei supra rochetum nunquam utitur, nisi intra Diecesim. Et postea consecratur modo dicto. Ex regularibus vero ordinibus promoti possunt se confor-

mare cum Episcopis Saecularibus in forma, seu figura habitus, retinendo tamen colorem habitus suae religionis, *Barb. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 9. ex n. 8.*

166 In electione Praelatorum Regularium praecipue attendendus est tenor constitutionum, & privilegiorum ordinis, in quo Praelatus eligitur, simul cum consuetudine, quae est optima Legum interpretis, *Trid. sess. 25. de Regul. cap. 7.* In non specialiter decisis sequenda est forma praescripta in *C. Quia propter, 42. h. t. & juxta eam debent eligi Abbates, & praelati, qui habent Ecclesias, & Monasteria in titulum perpetuum, quales sunt Abbates S. Benedicti, S. Bernardi, &c.* Jure ergo communi electio Praelati pertinet ad Conventum, pro quo eligitur, *C. 2. c. 3. c. 4. 18. q. 2. C. 1. h. t. Et Electores debent esse ex eodem ordine, & Conventu, Clerici, & professi, saltem tacite, nam Novitii, nec Laici, seu conversi non debent cum Clericis, & professis electionibus interesse, C. 32. §. 1. h. t. in 6.* Sed debent saltem in subdiaconatu esse Constituti, ut de Canonici Regularibus disponit, *Cl. 2. de Etat. & qualit. Trid. sess. 22. de Ref. cap. 4.* quod ipsa consuetudine interprete ad omnes Regulares extensum est. In ordinibus Militaribus, & Hospitalariis habent suffragium Laici, dum sint professi, nec alias sunt Religionis membra, *Gloss. in C. 32. h. t. in 6.* Et ratio est: nam tales ordines non ad spiritualia, sed ad temporalia ministeria sunt instituti, quae propria Laicorum sunt, ac proinde praecipua Religionis pars ex Laicis componitur. A jure eligendi excluduntur Religiosi proprietarii, *Trid. sess. 25. de Regul. cap. 2.* Et qui ex ordine Mendicantium transierunt, etiam autoritate Apostolica ad non Mendicantes, *Cl. 1. de Regular. & alii, qui specialiter in unaquaque Religione excluduntur.*

167 Pro Praelato eligendo sic de novo decrevit *Trid. sess. 25. de Regul. cap. 6.* In electione Superiorum quorumcumque; Abbatum, temporalium, & aliorum Officialium, ac Generalium, & Abbatissarum, atque aliarum Praepositarum, quo omnia recte, & sine ulla fraude fiant, in primis S. Synodus districtè praecipit, omnes supradictos eligi debere per vota secreta, ita ut singulorum eligentium nomina nunquam publicentur. Si vero contra hujus Decreti constitutionem aliquis electus fuerit, electio irrita sit, & is, qui ad hunc effectum, se in Provincialem, Abbatem, aut Priorem creari permiserit, deinceps ad omnia officia in Religione obtinenda inhabilis existat, facultatesque

super his concessae, eo ipso abrogata censentur, etsi in posterum alie concedantur, tanquam subreptitiae habeantur. Sed non quilibet ostensio alicujus schedulae irritat electionem, sed tantum, quando vota electorum publicantur dolo, vel culpa totius Capituli, vel ejus majoris partis: vel quando manifestatio plurimum votorum, vel etiam unius esset realis causa, vel rationabiliter praesumpta, quod electio hujus determinatae personae fieret, *Barb. in Trid. sess. 25. de Regul. cap. 6. n. 4.* nihil tamen electioni obstat, si postea suffragia, etiam temere publicentur, cum tunc nequeant in electionem influere. In superiore eligi non potest, qui non habet saltem 25. annum inceptum, *Cl. 1. §. Ceterum, de Statu Monach.* Et hanc aetatem jure communi sufficere ad quamcumque Praelaturam Regularem, etiam ad Generalatam, & ad quamcumque Praelaturam Saecularem, extra Episcopatum, deducitur *ex C. 7. §. Inferiora, h. t. Clem. 1. §. Ceterum, de Stat. Monach. Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 17. n. 30.* Praeterea eligendus debet esse professus: Novitius enim in Praelatum nequit eligi, *C. 49. h. t. Quia in Magistrum assumi non debet, qui formam discipuli non assumpsit, nec est praeficiendus, qui subesse non novit, debet enim emississe professionem expresse, expleto probationis anno, nec sufficit, si tacite professus sit, C. 28. h. t. in 6. Trid. sess. 25. de Regul. cap. 15. & 21.* Et quidem debet esse in regula sufficienter instructus, *C. 38. h. t.* ac ideo non convenit, quod statim ac professus est in superiore eligatur. In aliquibus Religionibus est determinatum tempus, quod debent habere; in aliis relinquuntur electoribus determinandum. Si alterius Monasterii ejusdem ordinis sit Praelatus, hoc ipso, quod ad aliud Monasterium eligatur, & acceptet, cum idem nequeat pluribus Monasteriis praesesse, *C. fin. de Relig. domib.* prima Praelatura vacare censetur. Debet etiam eligendus esse illius Religionis ad quam gubernandam assumitur, quod si alterius Religionis sit, electio nulla erit, *Cl. 1. h. t. Cum rationi non congruat, ut homines disparis professionis, vel habitus simul in iisdem Monasteriis societentur.* Etiam debet esse Presbyter, vel debet habere aetatem, ut intra annum à die, quo Praelaturae possessionem adeptus est, vel potuit adipisci, Sacerdotium suscipere valeat, ut de aliis beneficiis Curatis dicitur in *C. 7. §. Inferiora h. t.* exceptis Religionibus, in quibus Praelati debent esse Laici, ut in ordine S. Joannis de Deo, &

& aliis. Inhabiles sunt ad Prælaturas illegitimi, corpore vitiiati, simoniaci, &c. & penitentiiati à S. Officio Inquisitionis, etiamsi poenitentiam compleverint ex *Decr. Urban. VIII.* nisi in is omnibus, ut potè juris positivi dispenset Pontifex, *Barbos. de Jur. Eccl. lib. 1. cap. 17. ex n. 30.* Denique Prælati debent esse in regimine cauti, humilis, castus, misericors, discretus, sobrius, & Divina præcepta verbis, & exemplis docere, *C. 15. 18. q. 2.* non turbulentus, & anxius, non nimius, & obstinatus, non zelotypus, & nimis suspiciosus, ut ex S. Benedicto, affert, *Barbos. de Jur. Eccl. lib. 1. cap. 17. n. 39.* Etsi omnia illius talenta uno verbo comprehendere velimus, debet esse prudens, & discretus, nam discretio est omnium virtutum mater, *C. 1. de Offic. Custod.* & ut quidam Poeta dixit: mensuram, & proportionem inter extremorum vitia definiens, & limites præscribens.

Est modus in rebus sunt certi denique fines, Quos ultra citraque nequit consistere rectum

168 Abbates postquam eligebantur, debeant confirmari: & quidem olim, non exempti, ab Episcopo Diocesis: exempti verò à R. Pontifice: Hodie electio ipsa, quæ fit vel à Generali ordinis, vel à Definitorio habet vim confirmationis. Et post confirmationem debeant Abbates perpetui benedici ab Episcopo Diocesano, *C. 1. de Supplend. neglig.* Hæc benedictio in die Dominica debebat fieri. Et quidem fiebat per manuum impositionem, quæ non sacramentalis, sed deprecatoria erat, & semel benedictus, si ad aliam transferebatur Abbatiam, non erat iterum benedicendus; *arg. C. 1. c. 3. de Secund. Nuptiis.* Hodie ex concessionè Pontificis vix aliquis Abbas indiget benedictione. Aliqui Abbates utuntur insigniis Episcopalis, *C. 6. de Privileg. in 6. mitra,* scilicet baculo, mizeta, caputio, &c. non tamen possunt uti baldachino sine speciali privilegio, juxta cujus tenorem poterunt uti mitra vel *preposita*, id est contexta gemmis, & laminis, vel *auri frisiata*, quæ licet aliquas parvas margaritas possit habere, non tamen gemmas, vel laminas, vel *simplici*, scilicet, ex simplici Serico Damasceno confecta: possuntque hi Abbates benedicere solemniter, aliaque Pontificalia exercere, juxta tenorem tamen præcisum suorum privilegiorum, quem nequeunt in Episcoporum præjudicium excedere; *arg. L. 5. ff. Mandat.* de hoc latè *Barbos. de Jur. Eccl. lib. 1. cap. 17. ex n. 40. Machad. in Sum. lib. 4. p. 5. trañ. 3. & alii.* Nullus

Regularis potest eligi, nec postulari ad Prælaturas Sæculares Episcopatum inferiores, *Extr. un. de Postul. Præl. int. com.* Regularis si fiat Cardinalis, cum jure regulæ non sit subiectus, potest in electionem sui ad Episcopatum consentire, etiamsi Religiosus maneat, *C. 24. h. t. in 6.* Ad Episcopatum possunt eligi, & in sui electionem consentire Regulares, tam Mendicantes quam non Mendicantes, etiam professi, & à fortiori etiam Novitii, *C. 28. h. t. in 6.* exceptis Professis Societatis nostræ ob peculiare votum, non acceptandi has Dignitates, nisi à Papa earum acceptatio præcipiatur.

169 Circa electionem Abbatissarum, & aliarum Prælarum, quæ etiam per vota secreta fieri debet, sic statuit, *Trid. sess. 25. de Reg. cap. 7. Abbatissa, Priorissa, & quocumque alio nomine præfecta, vel præposita appelletur, eligatur non minor annis quadraginta, & quæ octo annis post expressam professionem laudabiliter vixerit. Quod si his qualitatibus non reperitur in eodem Monasterio ex alio ejusdem Ordinis eligi possit: si hoc etiam in commodum Superiori, qui electioni præest, videatur; ex his, quæ in eodem Monasterio annum trigesimum excesserint, & quinque saltem annis post professionem rectè vixerint, Episcopo, vel alio Superiori consentiente eligatur. Duobus verò Monasteriis nulla præficiatur, & si qua duo, vel plura quocumque modo obtinet, cogatur, uno excepto, intra sex menses cætera resignare: post id verò tempus, nisi resignaverit omnia ipso jure vacant. Is verò, qui electioni præest, Episcopus, si vel alius Superior Claustra Monasterii non ingrediat: sed ante Cancellorum fenestellam vota singularum audiat, vel accipiat. In reliquis serventur singularum Ordinum, vel Monasteriorum Constitutiones. Electio Abbatissarum seu Priorissarum debet fieri ab ipsis Monialibus, *C. 1. h. t.* possuntque eligere, quæ expressè, vel tacitè professæ sunt, licet tantum possint eligi, quæ expressè sunt professæ, *C. 43. h. t. in 6.* Episcopus, vel alius Præses Capituli non habet votum in electione, quia non est de corpore Capituli, *C. 2. c. 18. q. 2.* in ipsum tamen potest compromitti electio, *C. 8. h. t.* Olim eligenda in Abbatissam debebat esse Sexagenaria, *C. 12. c. 20. q. 1.* Hodie tamen, si eligatur Abbatissa, quæ non habeat 20. annos, electio est nulla, si in Monasterio aliæ quadragenariæ habiles inveniantur, nec potest Episcopus in hoc statuto juris communis dispensare, *Barbos. in Trid. sess. 25. de Regul. cap. 7. n. 8. & 9. Abbatissa,**

quæ

quæ benedictionem, vel consecrationem Virginum suscipiunt debent consequenter Virgines esse, *C. 12. 20. q. 1.* non verò aliæ, quæ tali benedictione non benedicuntur, *Sanch. in Decal. lib. 5. cap. 5. n. 22.* contra aliquos. Si electio Abbatissæ facta sit in concordia sufficit, quod consentiat in illam major pars votorum; *arg. C. 42. h. t.* si aliquæ ex eligentibus contradicant, debet habere duas partes suffragiorum, saltem per accessum, ut possit non obstante contradictione confirmari. Permittitur tamen Monialibus adversus electam, ad eam removendam, etiam post confirmationem, & benedictionem, vel accusando, vel denunciando, agere, *C. 43. §. Sanè, h. t. in 6.* si pro electa stet minor pars Capituli, vel pro duabus sint partes æquales, ad novum scrutinium procedendum est, quia nulli est jus adquisitum, & electio est irrita, *C. 42. h. t.* nec datur locus accessui, nisi consuetudine, vel constitutionibus permittatur. Si scrutinio publicato, accedat ad electam in discordia major pars, licet non tot, ut duas partes conficiat, electa admittitur ad administrationem in temporalibus, & spiritualibus, excepta alienatione, & receptione alicujus Monialis, interim, ac superior ex officio plenè, sed sine figura judicii inquiri super idoneitate electæ, & electionis forma, *C. 43. §. Sanè, h. t. in 6.* Electæ per compromissum benedictio datur, non obstante contradictione minoris partis; sed si major pars se opponat, non confirmatur, liberè tamen administrat: si verò se opponat pars duplo major non administrat, nec confirmatur sed litis eventus est expectandus, *C. 43. §. Ceterum, h. t. in 6.* in Collegiis Nobilium foeminarum, & Canonissarum Sæcularium hæc erunt observanda: sed cum ipsæ ordinem Religiosum non profiteantur, non requiritur professio neque in electis, neque in eligentibus, *C. 43. §. Supradicta, h. t. in 6.* Abbatissæ, & Priorissæ expleto triennio suorum officiorum, non sunt denudò ad eadem officia eligendæ absque licentia Sedis Apostolicæ, vel Sacræ Congregationis. Abbatissæ potest sua soror in officio succedere, si nullum aliud obstat impedimentum, & sic declaratum refert, *Barb. de Jur. Eccl. lib. 1. cap. 17. n. 25. & 26.*

170 Nunc de Romani Pontificis electione, ejusque praxi aliquid dicendum est. Mortuo enim R. Pontifice, Sedes Apostolica vacat, annulus Piscatoris rumpitur, omniaque officia, & Magistratus Ecclesiastici Romæ vacant. Vicarius Ro-

Tom. I.

mae, qui est unus ex Cardinalibus, durat, & etiam officium Camerarii, & Penitentiariorum Majoris, & Minorum, sed quidem ad forum consistentiæ tantum, in aliis cessat. Collegium Cardinalium, vacante Sede, non exercet jurisdictionem, quæ ad Pontificem, dum vivit, pertinet, nisi necessitas urgeat, nec potest creare Cardinales, nec pileum, vel alia insignia illis dare, nec corrigere, immutare, vel modificare Constitutiones Summorum Pontificum, *Cl. Ne Romani, 2. h. t. Barbos. de Jur. Eccl. lib. 1. cap. 4. ex n. 91. Mach. in Sum. lib. 4. p. 7. tr. 3. doc. 3.* Mortuo igitur R. Pontifice in Curia, post decem dies ingrediuntur Cardinales in Conclavem ad electionem faciendam; nec ultra decem dies debent expectare absentes, nec eos specialitè vocare, cum non possit ipsos latere mors Pontificis, & Ecclesiæ mora sit noxia. Electio fit in Conclavi clauso, etsi intra tres dies post ingressum non eligant Pontificem, per quinque dies sequentes uno ferculo tam in prandio, quam in coena debent esse contenti; quibus, provisione non facta, decursis; ex tunc tantummodo panis, vinum, & aqua illis ministratur, donec provisio, seu electio sequatur, *C. 3. §. 1. h. t. in 6.* & quidem R. Pontifex potest eligi, vel per inspirationem, vel per compromissum, vel per scrutinium per suffragia secreta. Et hic modus usitatissimus est. Quicumque ergo fidelis, qui caret impedimento Juris Naturalis, & Divini si à duabus partibus concordantibus Cardinalium electus fuerit, & receptus, habendus est, tanquam R. Pontifex ab universali Ecclesia absque ulla exceptione, *C. 6. h. t.* etiamsi non sit Cardinalis, quamvis hoc expediat, *C. 1. D. 23. t. 3. c. 4. D. 79.* Nec est necessarium quod sit Sacerdos sicut Celestinus V. qui ex eremo vocatus, & creatus Pontifex fuit cum non esset in Sacris Constitutus; imò quamvis sit Laicus potest in Papam eligi, ut ex Cærem. R. colligitur. Et etiamsi uxoratus sit, dumtamen uxor consentiat, aliàs poterit ipsum repetere, *Sanch. de Matr. l. 7. D. 38. n. 12.* Et quamvis deceat, quod Pontifex sit maturæ ætatis, non tamen erit invalida electio, etiamsi minor 30. annis eligatur, *Barbos. de Jur. Eccl. lib. 1. cap. 11. n. 83.*

171 Cum Ecclesia detestetur successionem hæreditariam, non potest R. Pontifex sibi eligere successorem, *C. 3. cum seqq. 8. q. 1.* sicut diximus loquendo de Episcopis. Hæc potestas eligendi Pontificem olim erat penes universum Clerum

H

ali

aliquando electio Imperatoribus nuntiatur, ut eam defenderent. Et sic debent intelligi *Text. in C. 22. c. 23. D. 63.* tempore Nicolai II. concessum est Cardinalibus eligere Pontificem, sed non solis, quia eorum electioni accedebat approbatio Cleri, & Populi, *C. 1. D. 23.* sed per *Concil. Gener. Lateranense, in C. 6. h. t.* ad ipsos Cardinales privative restricta est hæc potestas, habentque prædicti vocem activam, etiamsi nondum pileum, *Hispanæ Capelo*, aut alia Cardenalitia insignia adepti sint: neque os clausum, vel si clausum fuerit, nondum apertum sit. Cardinales nondum Diaconi, non habent votum in electione Pontificis, nisi fortè quando creantur, hoc specialiter, ut regulariter fit, concedatur, *Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 1. ex n. 72.* Nec obstat Cardinalibus ad eligendum, nec ut eligantur, excommunicatio, vel alia censura. Si ceteris mortuis, vel absentibus unus tantum Cardinalis permaneret ad ipsum spectaret electio, quia tunc in eo Collegium Cardinalium conservaretur, *L. 7. §. fin. ff. Quod cuiusque univers. Gloss. in Cl. Ne Romani, h. t. v. Omnes, Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 1. n. 74.* Si omnes Cardinales mortui essent, pertineret electio, vel ad Concilium Generale, vel ad Clerum Romanum, vel ad Canonicos Lateranenses, tanquam membra prima illius capitis, & ubi D. Petrus suam Cathedralam, & sedem habuit. Et illa Ecclesia censetur esse super omnes Ecclesias Urbis, & Orbis, *Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 1. n. 75. & alii;* ut electio Pontificis sit Canonica, & valida debet electus habere duas partes, ex tribus partibus suffragiorum, *C. 6. h. t. c. 3. eod. in 6.* aliter facta electio irrita est, quia negotium gravissimum est, & confirmatione non indiget, nec eam potest habere, cum Pontifex nullum in terris superiorem habeat. Ipse enim electus acceptando electionem, per quam acceptationem ratificatur conjugium spirituale, statim fit Christi Vicarius, quin opponi possit aliqua exceptio. Casu verò quo non consentiant in unum duæ partes Cardinalium, possunt ipsi per accessum; id est, reformando votum, & illud conferendo ei, pro quo est major pars, completere numerum suffragiorum requisitum, quin sit necessarium novum scrutinium. Modus eligendi talis est, suffragium in quadam schedula sic scribitur: *Ego N. Cardinalis eligo in Summum Pontificem N.* Et suo anullo obsignat dictam schedulam, qua parte est scriptum nomen eligentis: pars

verò ubi est scriptum nomen electi aperta relinquitur. Durante, imò & publicato scrutinio possunt Cardinales accedere electo per alios, & omnino resiliere ab electione, quam fecerunt. Etiamsi aliquis unum tantum habeat suffragium in scrutinio possunt ipsi accedere Electores: quod si duas eligentium partes aliquis compleat, erit electus per accessum. Nullus tamen, tam in schedula scrutinii, quam accessus plures nominare valet: alioqui suffragium, in quo plures sint nominati, nullum est. In quolibet scrutinio tantum semel accedere licet: neque per accessum ab alterius nominatione scrutinio facta accedens creditur recedere. *Greg. XV. in Const. Aeternum.* Quando non possunt aliqui venire ad capellam, ubi celebratur electio, tunc ipsis defertur per scrutatores quædam arcula, in quam sua vota infertant, ibique declarant, an, & cui velint accedere. Hic accessus solum permittitur in electione S. Pontificis, & Abbatissarum, secus in electione Episcoporum, & aliorum. Votum se ipsum eligentis, etiam in compromisso per modum consensu, & complementi ad sui electionem irritatur per *Gregor. XV.* non tamen irritatur electio si in ipsum præter suum votum consentiant duæ partes: proinde, quando quis à duabus partibus electus est, non aperitur ejus schedula, neque inspicitur, an sibi ipsi suffragium dederit, *Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 1. n. 97. Et 104.* Per adorationem fit aliquando electio, quando, scilicet, duæ partes Cardinalium, nullo spectatu scrutinio, sed voce tenuis aliquem Cardinalem Pontificem salutant, & venerantur. Et sic aliqui fuerunt electi, *Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 1. n. 102.*

172 Facta electione Papa collocatur in throno, ornatur annullo Piscatoris, & solet novum nomen, relicto antiquo, sumere. Si erat Episcopus consecratus, consecratione non indiget; si secus, consecratur olim à Cardinali Hostiensi; hodie à Decano Cardinalium, id est, à primo inter Episcopos cum duobus aliis senioribus consecratur. Consecratio tantum ad actus ordinis est ipsi necessaria, nullo modo ad jurisdictionem. Et licet à nullo confirmetur, quia non habet superiorem, acceptatio Ecclesie, qua fideles acquiescunt electioni factæ à Cardinalibus, ita ut nemo, vel pauci contradicant, est quasi confirmatio, sanæque omnes defectus tum electionis, tum electi, qui sunt juris humani, si qui inveniuntur. Statim ergo ac Papa eligitur, & electionem acceptat, etiam

etiam antequam consecratur, & coronatur, est verus Pontifex, habetque plenitudinem potestatis immediate à Deo collatam, *C. 1. D. 23. C. 13. de Judic. ibi: Cum non humana Constitutioni, sed Divina potius inimitatur, quia potestas nostra non est ex homine, sed ex Deo. Suar. de Fide, D. 10. scilicet. 4. n. 3. & alii plurimi.* Et à die electionis recipit Pontificatus administrationem, *C. 9. D. 74.* licet de stylo non incipiat Pontificatus, nisi à die coronationis Qui verò litteras concessas à Pontifice, ante diem suæ coronationis impugnant, sunt ipse jure excommunicati, *Eatr. 3. de Sent. excom. int. com. Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 1. ex n. 118.* Electio in super imponitur *Tiæ regnum*, seu *Tiara*. Hæc enim est quadam Mitra tribus aureis Coronis circumdata, in cujus extremitate est globus Cruce coronatus. *Nicolaus I. An. 858.* unam coronam accepit. *Bonifacius VIII. An. 1294.* aliam addidit. *Urban. V. An. 1362.* tertiam denique imponit, fortè in signum triplicis potestatis, quam R. Pontifex habet, scilicet, ordinis, jurisdictionis Ecclesiastica: universalis, & temporalis in Patrimonio Ecclesie. Aliqui dicunt, quod Pontifices tres Coronas Tiaræ imposuerunt, ut denotarent, se esse dominos totius Mundi, qui tunc tribus partibus, scilicet, Europa, Asia, & Africa constare debebant. Hoc nomen Tiara à Parthis, Persis, & aliis Orientalibus originem duxit. *Vid. Moreti Supplem. V. Tiare. Diction. de Trevoux. V. Tiare, & alii.* Papa toto anni tempore utitur coloribus rubro, & albo, nam induitur veste talari alba, quam subtanam vocant, supraquam induitur rochetto, & caputio, seu mozzeta: utitur virreto rubro, ac calceamentis rubris, & de super, Cruce aurata. A Sabbato Sancto post Missam usque ad Sabbatum in albis, etiam post Missam, utitur virreto, mozzeta, calceamentis, & stola albis. Tales vestes sunt, vel ex serico, vel ex lana diversæ qualitatis pro diversitate temporum. Religiosus factus Pontifex non tenetur habitum regularem retinere, aliqui verò SS. Pontifices laudabiliter retinuerunt habitum suæ Religionis, *Barbos de Jur. Eccles. L. 1. cap. 1. n. 121.* Romanus Pontifex Romæ Cathedralam debet habere: Nam illa Civitas Sacerdotalis, & Regia per Sacram B. Petri Sedem est caput totius Orbis effecta, *C. 17. h. t. in 6.* Si Papa ex quacunque causa fuisset invalide electus, & electioni renuntiare nollit, seque pro Papa

gereret, in Concilio Generali esset causa discutienda. Et post latam sententiam à Concilio de electionis nullitate, nova electio à Cardinalibus deberet fieri: nisi fortè ad tollendum schisma expediret ab ipso Concilio electionem fieri. Et ita à Concilio Constantiensi Patribus electus fuit Martinus V. Electio R. Pontificis potest impugnari, si ipse aliquo impedimento Juris Naturalis, vel Divini laboraret: v. g. Si infans, hæreticus, non baptizatus, vel femina esset: vel etiam ex eo, quod electio sit schismatica, *C. 9. D. 79.* vel coacta. Si tamen sit acceptatus pacificè ab Ecclesia, cum jam ex communi sententia sit de fide, R. Pontificem ab universali Ecclesia acceptatum, esse verum Pontificem, non est periculum, quod Ecclesia consentiat in laborantem impedimento Juris Naturalis, vel Divini: ac idè pro fabula habetur quod dicitur de Joana Papissa, *Suar. de Fid. D. 10. scilicet. 5. Marim. Barb. & alii.*

173 Denique ad complementum hujus Tituli aliquid dicam, de electione Imperatoris, qui est Ecclesie Patro-nus, Protector, Procurator, & Defensor juratus, *Cl. 1. de Jur. jur.* prius enim eligitur Rex Romanorum, qui est Imperatoris Vicarius Generalis, agiturque illius vices, tempore infirmitatis, & absentie Imperatoris, & absque nova electione mortuo Imperatore accipit Imperium, Vacante ergo Imperio, Archiepiscopus Moguntinus, qui est Cancellarius Germanie tanquam Collegii Decanus, litteris suis potentibus certum diem electioni, & Conventum alius Electoribus indicit: qui debent per se, vel per suos procuratores comparere. Quando ad electionem concurrunt, primum suffragium dat Archiepiscopus Treverensis Cancellarius Gallie, & Regni Arelatensis. 2. Archiepiscopus Coloniensis, Italie Cancellarius. 3. Rex Bohemie Imperii Archipincerna, seu Pucillator. 4. Comes Palatinus Rheni, Archidapifer. 5. Dux Saxonie Archimarescallus, seu Ensifer. 6. Marchio Brandenburgensis, Archicamerarius, vel Cubicularius, ultimo loco suffragium dat Archiepiscopus Moguntinus. Hi ab antiquo Electores sunt designati, *C. 34. h. t.* creati deinde fuerunt Dux Bavarie *An. 1619.* & est Pomifer. Et Dux Hanoverensis, hodie Rex Anglie *An. 1698;* & est Magnus Signifer. Electione legitime peracta, Imperium commendatur electo, & postea coronatur. Coronatio est triplex, Germanica, videlicet, Lombardica, & Romana,

1. coronatur Corona ferrea Aquisgrani Ab Archiepiscopo Coloniensi, ibi ungitur, & illi traduntur Imperii insignia, scilicet gladius, sceptrum, & pomum: aliaque solemnitates fiunt. 2. coronatur Corona argentea Modocetæ Ab Archiepiscopo Mediolanensi. 3. Romæ Corona aurea à R. Pontifice. De quibus latè *Morerii in Diction. Histor. V. Alemagne. Diction. de Trevoux. V. Election. Et latissimi Restaur. Castald. integ. Tom. de Imperatore.*

TIT. VII.

De Translatione Episcopi.

174 *Translatio Episcopi dicitur ille transitus, quo Episcopus, propria Ecclesia relicta, ad aliam vacantem transferitur. Etiam dicitur transmutatio: possuntque transferri Præpositus, Abbas, & Archiepiscopus. Et potest quis de minori ad majorem, parem, vel minorem Ecclesiam transferri; quamvis regulariter non debeat fieri translatio ad minorem Ecclesiam, C. 1. h. t. ubi Innoc. III. ait: Novo quodam mutationis genere parvificasti majorem; & magnum quodammodo minorasti, Episcopate Archiepiscopum, imò potius de Archiepiscopate presumens. Olim hæc translationes Episcoporum autoritate Synodi poterant fieri, C. 37. 7. q. 1. & probat Gonz. in C. 1. h. t. n. 15. Sed cum hæc sit una ex majoribus Ecclesiæ causis, C. 2. h. t. merito R. Pontifex eam sibi reservavit, C. 1. h. t. L. 5. tit. 5. p. 1. ita ut nullus Episcopus, etiam Titularis, habens Ecclesiam in partibus Infidelium, possit ad aliam sine Papæ licentia transferri, C. 1. h. t. Gonz. in C. 2. h. t. n. 3. Nec debet fieri translatio, si non detur necessitas, vel utilitas; v. g. Si Episcopus in ea Ecclesia patitur aëris intemperiem, vel persecutionem plevis, vel si sit spes majoris lucri spiritualis in Ecclesia, ad quam transferitur: quinimò ex minoribus causis potest fieri translatio. Non solum non potest Episcopus autoritate propria ad aliam Diocesim transire, sed nec ipsi licet Sedem Cathedralē mutare in aliam Civitatem, etiam ejusdem Diocesis, ut ex illis verbis, *Tex. in C. 1. h. t. translationes Episcoporum, & sedium mutationes colligit Gonz. ibid. num. 11. debent ergo fieri hujusmodi translationes tantum, quando utilitas, vel necessitas hoc exigit, C. 34. 7. q. 1. ibi: Mutationes Episcoporum, scilicet, communi**

utilitate, atque necessitate fieri licet, sed non propria cujusquam voluntate, sicut dominatione. Petrus Sanctus Magister noster, & Princeps Apostolorum de Antiochia utilitatis causa translatus est Romam, ut ibidem potius proficere possit. Eusebius quoque de quadam parva Civitate, Apostolica auctoritate mutatus est Alexandriam: non tamen sine Sacrosanctæ R. Sedis auctoritate, & licentia.

175 Episcopus tantum electus, etiam si confirmationem petisset, non indiget ad translationem Pontificis licentia, cum sine superioris autoritate possit Episcopatu renuntiare: quando verò confirmatus est, cum jam sit ratum conjugium spirituale inter ipsum, & suam Ecclesiam, non potest sine Papæ licentia celebrare conjugium cum alia Ecclesia, nec ad illam transire, C. 2. h. t. sed si propria autoritate transeat, utramque amittit in peccatum temeritatis, C. 3. h. t. c. 31. 7. q. 1. ibi: *Non solum à Cathedra pellatur alienas, sed carebit, & propria, ut nec illis præstet, quos per avaritiam concupit, nec illis, quos per superbiam prosequit. Episcopus consecratus etiam potest ad aliam Ecclesiam transferri autoritate Pontificis, C. 34. c. 35. 7. q. 1. Et cum Deus spirituale conjugium, quod est inter Episcopum, & Ecclesiam suo tantum judicio reservaverit dissolvendum, tunc Papa dissolvit autoritate Divina, potestate immediate ipsi tanquam Supremo Christi Vicario à Christo concessa, C. 2. h. t. ibi: *Non enim humana, sed potius Divina potestate conjugium spirituale dissolvitur, cum per translationem, depositionem, aut cessionem auctoritate R. Pontificis (quem constat esse Vicarium Jesu-Christi) Episcopus ab Ecclesia remouetur, & ideo tria hæc, que præmissimus, non tam Constitutione Canonica, quam institutione Divina soli sunt R. Pontifici reservata. Hic textus verè difficilis, Crux ingeniorum est, & ideo non debet accipi in stricta significatione, quam præfert, & ut aliqui eum intelligunt, inde deducendo, vinculum Episcopi cum Ecclesia esse indissolubile de Jure Divino. Nam verius est à jure tantum Ecclesiastico, hæc indissolubilitatem provenire, & *Tex. in C. 2. h. t. intelligendum est sic: scilicet, quod Deus reservavit sibi dissolutionem vinculi Episcopalis eo modo, quo prædictum vinculum dissolvitur autoritate Divina, hoc est, autoritate divinitus data Christi Vicario: ac proinde dicendum est, quod Deus sibi hæc dissolutionem reservavit, sed faciendam per***

suum

suum Vicarium; ac consequenter est ex institutione Divina, non immediate, sed mediate, *Suar. de Relig. tom. 3. lib. 1. cap. 16. ex n. 20. inter Episcopum enim, & Ecclesiam intervenit matrimonium, per quamdam analogiam cum matrimonio carnali, quæ stat in eo, quod neutrum possit dissolvi ex voluntate contrahentium, non tamen stat analogia in aliis: siquidem matrimonium carnale, neque ex Pontificis dispensatione potest dissolvi, postquam jam consummatum est, quod aliter se habet in matrimonio spirituali per consecrationem consummato; quia hoc non significat conjunctionem indissolubilem Christi cum Ecclesia, ut significat carnale, C. 5. de Bigam. Deinde ex Pontificis dispensatione potest idem Episcopus duas simul habere Ecclesias, cum certum sit, quod Pontifex non potest dispensare, ut quis simul duas habeat uxores. Et hæc ratione matrimonium carnale est indissolubile, & efficacius quam spirituale. Hoc tamen dicitur fortius vinculum in C. 2. h. t. quia eo quod spirituale est, dignius carnali censetur: & est efficacius, quia per consecrationem imprimitur character indelebilis in anima, & aliquomodo est indissolubile, quia sine licentia Papæ non potest Episcopus à sua Ecclesia discedere, cum in carnali possit conjugens mutuo consensu separari quoad torum, & cohabitationem, *Suar. de Relig. t. 3. lib. 1. cap. 16. Gonz. in c. 1. h. t. n. 16. Villaroel de Regim. Eccles. p. 1. q. 1. art. 13. n. 52.**

176 Pontifex communi utilitate, vel necessitate suggerente, Episcopum, etiam invitum, potest absolvere à vinculo, quo Ecclesiæ suæ ligatus est, ita ut Ecclesia hoc ipso vacet: non tamen potest invitum transferre, quia cum sic translatus contrahat conjugium spirituale cum Ecclesia, C. 2. h. t. debet præcedere consensus sponsi; arg. C. 14. de Sponsal. C. 21. de Election. sed si bonum publicum Ecclesiæ hæc exigat translationem, tenetur ipse Episcopus consentire; quod si renuat, potest cogi poenis à Pontifice inflictis, ut consentiat, C. 35. 7. q. 1. ibi: *Non ergo mutat sedem, qui non mutat mentem, id est, qui non causa avaritiæ, aut propria voluntatis, vel suæ delectationis migrat de Civitate ad Civitatem, sed causa necessitatis, aut utilitatis mutatur: nam plurimorum utilitas unius utilitati, aut voluntati præferenda est: aliud est enim mutare, aliud mutari. Hujusmodi translationes jam à tempore Julii I. & Concilii Sardicensis tempore Osii in usu sunt in Ecclesia; ex *Suar. de Relig. t. 3.**

*lib. 1. cap. 16. n. 12. & frequenter in nostra Hispania fiunt. Nam nostri Reges præstant Episcopos ad majores, & altiores Ecclesias, ut sic zelus, virtus & merita ipsorum præmio debito afficiantur: Nec illic damnandum est, quod quis desideret promotionem, vel translationem ad Episcopatum, nam potest ex bono fine, modo, & circumstantiis tale desiderium coonestari, *Villaroel de Regim. Eccles. p. 1. q. 1. art. 13. ex n. 54.**

177 Per translationem vacat prima Ecclesia, ne aliàs esset sponsus duarum, C. 2. h. t. non solum post adeptam secundæ possessionem, sed etiam ante illam: Nam supposito consensu translati, statim ac Pontifex eum solvit à vinculo primæ Ecclesiæ, hæc vacans intelligitur, & ex tunc Episcopus nec per se, nec per Vicarium potest jurisdictionem exercere, ut tenent *Solorz. de Jur. Indiar. tom. 2. lib. 3. cap. 13. n. 80. Greg. Lop. in l. 3. tit. 16. p. 1. contra Garc. de Benef. p. 11. cap. 6. & alios. Imò in his Indiæ Provincis, quando Episcopus accepto Regio Rescripto suæ translationis iter arripit ad secundam Ecclesiam gubernandam, etiam si ignoret, an Pontifex eum à vinculo primæ Ecclesiæ solverit, tenent plures, primam Ecclesiam vacare per renuntiationem saltem tacitam translati, quod alii negant: & hinc plures lites, & discordiæ originem habuerunt. Ideo optimum erit consilium, si Episcopus translatus committat gubernationem Capitulo, ut hoc eligat Vicarium. Nam hoc modo, vel facultate Episcopi, vel Capituli securus exercetur jurisdictione, & nullitati actuum obviabitur, hocque seminarium discordiarum, & litium de medio tolletur magno cum commodo fidelium, & constanciarum. Latè *Solorz. de Jur. Indiar. tom. 2. lib. 3. cap. 13. ex n. 72. Villar. de Regim. Eccles. p. 1. q. 1. art. 14. ex n. 14.**

178 Prælati Episcopo inferiores exempti indiget licentia Papæ, cui immediate subjiciuntur, ut transferantur. Non exempti indigent autoritate sui immediati Superioris, vel Episcopi, vel Capituli Sedevacante, C. 8. 18. q. 2. Et etiam Episcopi Diocesis, in qua sita est Ecclesia, ad quam transferuntur, C. 4. de Renuntiar. C. fin. de Cleric. pereg. non requiritur licentia Papæ, quia non intercedit conjugium spirituale inter ipsos, & Ecclesias eo modo, quo inter Episcopos, & suas Ecclesias, sed alio modo adhuc latiori, in quo sensu Ecclesiæ viduata dicuntur C. 41. de Elect. solum enim Episcopi de jure communi

suis